

LA ESQUELLA

DE LA TORRATXA

PERIODICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.
NUMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

<p>ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20 BARCELONA.</p>	<p>PREU DE SUSCRIPCIÓ Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals. Cuba y Puerto-Rico, 46.—Estranger, 18</p>
--	---

INAUGURACIÓ DEL FERRO-CARRIL DE VILANOVA.

Jo també hi vaig ser convidat. La targeta no 'm cabia a la butxaca. Semblava que tothom m' ho havia de coneixe. Pél carrer no saludava á ningú.

Lo dia 29 de Desembre que era 'l senyalat per la inauguració no arribaba may.

Quinze dias avants vaig encarregar á la dona que no 's descuidés de cridar-me á tres quarts de vuyt del demati perque, segons l' invitació, lo tren havia de sortir de Barcelona á las vuit y vuit minuts (meridiano de Madrit).

Vaig ferme treure las tacas del chaquet negre, vaig comprar-me uns guants de dos botons al Siglo, perque costan un ral menos, y vaig quedar á deure un altre barret á ca'n Lostau

Una vegada ben equipat, vaig encendre la pipa per esperar que arribés lo dia 29. No pensaba en res més. Si 'm haguessen dat un empleo, l' hauria renunciat. Sempre 'm palpaba la butxaca per convence'm de que no havia perdut la targeta, aquell trosset de cartulina tant bufó, que 'm donaba dret á ida y vuelta y cadira en una taula de cinch cents cuberts. Sempre me 'n recordaré. Tenia 'l número 401.

Al últim va arribá 'l dia. Eran dos quarts de vuit del demati. Exacta com un rellotje d' arena, la dona va se 'l meu despertador. Al passar balans de esperansas, que es lo primer que faig cada demati quan me desperto, vaig trobar-me agradablement impresionat ab la perspectiva del viatge á Vilanova.

Tot empolainant-me, per no perdre temps, vaig despedirme de la meva part contraria, prometentli que no m' hi quedaria á dormir, que no aniria al ball y que no 'm miraria á cap dona guapa y ab una xicra de xocolate al cos y las botas ben respalladas, vaig sortir de casa tant satisfet com lo primer dia que vaig pogué anar sol á un ball de máscaras.

Lo tranvia no 'm va oferir prou garantias de arribar á temps y vaig fer l' últim sacrifici; me vaig gastar sis rals ab un cotxe de plassa.

Pél camí no veyá mes que gent en cotxe que tambe hi anaba.

L' estació donaba gust de veure.

Eram quatre cents tots enguantats y ab barret de copa. ¡Quin goig feyam!

¡De dignes autoritats no 'n vulgan més!

Alli vaig coneixe á n' en Gumá, al capitalista d' empresa, al geni industrial de Vilanova, al anfitrión del gran ápat de cinch cents cuberts.

Eram lo bo y millor de cada casa y de cada periódich. Fins hi havia periodistas de Madrit.

Una renglera de cotxes de bona presencia no esperaban sino que vingues la máquina, que á la cuenta altre feyna tenia, per trasportarnos á tots á la patria d' en Juandó y á la madrastra d' en Victor Balaguer.

L' hi dich madrastra perque habentlo declarat Vilanova fill adoptiu, al cap de vall per en Balaguer es una segona mare.

De promte sentim ¡ouuuuu! com si udolés una bestia fiera. Nos tombém esporugits; era la máquina, la ignocenta máquina que venia ab la pacífica intenció de conduhirnos á Vilanova.

Cap á pendre puesto falta gent. Uns en lo cotxe saló, altres en lo cotxe recibidor, alguns en los requartets, y no poch en los cel-oberts del tren, perque no hi havia llochs per tothom, vam invadir tots los departamentos y á un quart de deu sortiam del andén quatre cents y pico de homes més aixerits que un pésol, confiats en la pericia del conductor y ab la companyia del nostre bisbe, que formaba part dels expedicionaris y que no era petita garantia del éxit de la expedició, ja que no s' ha sentit á dir may que en los innumerables descarrilaments que registran los trens, hi hagi pres mal cap bisbe.

Los cotxes no son cómodos per un viatge llarch; pero son del Estats-Units y tenen molt bon mohiment.

La máquina tot xano, xano, y á pas de tranvia anaba fent lo seu fet.

A cada estació parada, pero no fonda; discurs d' autoritats secundarias, fuerzas del ejército, (dos ó tres civils á cada poble) fraternizando con el pueblo, més pelardos que á Madrit cuan va pujar en Sagasta y de noyas macas, demanin ¡Ey! segons me van dir, perque jo no me las miraba. (No fos cas que la dona llegis aquest article)

Lo tránsito ha de ser molt pintoresch. Jo no me 'n vaig poder fer cárrech, perque com la major part del camí que es un túnel continuo la varem passar á las foscas, perque 'ls llums del cotxe eran apagats, al sortir dels túnels l' enlluernament no 'ns deixaba veurer lo paisatge.

Després de benehit lo tren pel clero parroquial confabulat ab lo bisbe, la comitiva 's va dirigir á la Iglesia, ahont á las dugas ben tocadas, se va cantar un Te-Deum bastant solemne y en 'ben acabat, lo senyor bisbe va pronunciar un discurs que jo no puch apreciar, perque ántes de que lo disparés, es dir; aixís que va posar la llengua al punt de dalt, vaig sortir de l' iglesia; lo cos no 'm demanaba sermó y estant en dejú, tenia molta po de que no se m' assentés bé.

(Se continuarà).

BONAVENTURA GATELL.

LA DARRERA VIUDA (1).

Creuhen alguns que no hi ha viudas joves, sino sobre l' escenari dels teatros ó bé en las planas de las novelas: aquesta opinió es inexacta. Es més: si no hi hagués viudas joves seria necessari inventarlas.

(1) Arreglo de un preciós articlo de Aureliá Scholl, publicat en L' Evenement de Paris.

Pero en proba de que n' hi ha, jo 'ls explicaré un fet que vá succehir fa cosa de tres mesos, á dos passos d' aquí, en una petita torre de Sant Gervasi: si, en una torreta com una casa de pessebre; pero tota blanca y rodejada de un bosquet de lilas y d' acacias.

La mestressa de la torre 's deya Lluisa y 'l sant sagrament del matrimoni l' hi havia valgut una fortuna. Tenia 22 anys y un gosset blanc y rissat que no menjava més que un terrosset de sucre al demati y un altre terrosset de sucre al vespre. Lo gosset se deya Galan.

Y si are algun indiscret me pregunta perqué era viuda la hermosa Lluisa, l' hi hauré de respondre que n' era, senzillament, perque se l' hi havia mort lo marit.

Era á mitj-dia. Lluisa trascava pel jardí, seguint los caminals, donant lo tom als arbres, detenintse de tant en tant á olorar alguna flor acabada de obrir. Lo Galan l' hi corria al darrera tot burdant y mossegantli la bata de musselina blava, arrapantse ab las potas de davant.

En aquesta situació entra en Ricardo, per la porta del jardí; ella, corrent de puntetas, s' amaga darrera un taronger; pero 'l jove se n' adona, hi corra y l' hi estampa un petó al bell mitj del front.

—¡Ricardo!... ¡Cuidadol!... diu ella formalisantse. ¡Aixo es massa atreviment!

¡Qu' hermosa qu' eral! ¡Qué bé l' hi esqueya l' estat de viuda! Una soltera sent una paraula y 's ruborisa; pero una viuda... Quan á una viuda se l' hi parla de amor, demostra que t' dret de sentirho tot, y de no esgarrifarse per res. Es un joch que 'n sab la prima.

Aixís es que després de la última frase, vá riure tot seguit y no sols vá riure, sino que vá apoyarse sobre 'l bras de 'n Ricardo. Lo Galan se mirava á n' aquest com si 'n tingüés gelosia.

Y tenia rahó 'l pobre gosset: al veure 'ls de aquell modo, no hi havia més: casament convingut.

Y no obstant si éll tenia una falta, ella 'n tenia un' altra. Ricardo era gelós; Lluisa coqueta.

—Lluisa, deya éll, ¿sabs que m' estás desesperant? Tú bé dius que m' estimas; pero ¿com vols que 'l cregui, veyente fer la rialleta á tothom? ¡Ah! quan te contemplo en las reuniones tant viva, tant enjogassada, tant esbojarrada, entre un circul de aduladors, no puch expresarte la pena que sento.

—¡Qué vols ferhi si tinch aquest natural tant alegre! ¿Qué voldrias que fés ab los que 'm rodejan?

—¡Ah! ¡Ets ben coqueta, tant mateix! La teva riallera 'm desespera. Perque quan rius, y tiras lo cap endarrera, y ensenyas lo naixement del coll y obras la boqueta ho fas per ensenyar las dents....

—¿Y donchs qué tinch de fer per agradarte? demana 'm qualsevol cosa, demana 'm tot lo que vulgas, menos que no riga.

—Un dia vás dir-me que per mi donarias fins l' existencia: ab molt menos me contento.

—Digas.

—M' has de fé 'l sacrifici de una dent.
 —¿D' una dent? Aixó es una barbarie.
 —Una dent no més, la més petita... Y després d' aixó ja pots riure tant com vulgas.
 —Pero, llavors me trobarás lletja, no m' estimarás... com si ho vejés.
 —Lluisa: si vols assegurar la mèva felicitat, fés aquest sacrifici.

* * *
 Lluisa vá tocar lo timbre, y després de rebre la cambra las sévas ordres, sorti, tornant al cap de una hora, seguida de un senyor tot vestit de negre, portant un estuig sota del bras.

Lluisa se 'n vá ab éll al tocador: lo Galan segueix ab la qua baixa, y al cap de un instant ella torna á sortir vergonyosa y humillada y ab los llabis tancats. Entrega al seu promés una denteta blanca com un grá de neu, y al veure que Ricardo l' omplia de petons, ella s' escapa y 's tanca dintre del quarto.

¿Qué vá fer Ricardo ab aquella dent? La féu montar en un medalló, penjátsela religiosament al coll, com una reliquia.

* * *
 Desde aquell dia la pobre Lluisa 's torná trista, trista, trista. Tot just brillava en sos llabis una sonrisa com raig de sol en dia de pluja. No assistia á cap reunió y s' estava en un recó tota seria y ab la boca tancada sempre. Ricardo la trobava desconeguda.

—¿Cóm envelleix! deyan sos coneguts al véurela.
 Y Ricardo sentia escolarse 'l seu amor gota á gota, anyorant llavors aquella antiga sonrisa.

Y també éll estava trist, trist, trist, y com més esforços feya per estimarla, més bé comprenia que aquella antiga passió anava fonentse.

* * *
 Un dia entra á casa de Lluisa tot decidit y desesperat.

—¿Lluisa! exclama tirantse als seus péus. Digas ¿m' estimas encara?

—Ay, ay... Are y sempre.

—¿Vols probarme la sinceritat de las tévas paraulas?

—Qué. ¿Un altre capritxo? ¿Voldrias que fés arrancarme un' altra dent?

—No, al revés, vull que te 'n posis una de postissa en lo lloch de la que vás arrancarte l' altre dia.

—¿Vaya unas veleitats! respongué Lluisa plorant. Ja t' ho vaig dir que no m' estimarias. ¿Y després encare diréu que nosaltres las donas som molt capritxosas!...

—¿Lluisa, t' ho suplico! Sí, y maleixo la mèva ceguera, la mèva bestiesa... Perdona'm, y feste posar la dent.

—¿Estás arrepentit de lo que vás exigirme?

—Desesperat.

—¿Coneixes que vás fer una tonteria?

—Y tal.

—¿Y voldrias que t' hagués desobehit?

—¿Oh, ab tota l' ànima!

Lluisa no vá poder aguantar més, y esclatant ab una gran rialla, l' hi mostrá la dentadura, complerta, blanca y hermosa com la de un serafi.

Ricardo estava aturidat.

—¿Y donchs la dent que vás donarme y que jo he convertit en una reliquia?

Lluisa tenia al Galan á la falda, y badantli la boca vá respondre:

—Mira, aquest vá ser la victima.

—¿Ah! respongué en Ricardo. ¿Nó ho deya jo? Tú no m' estimas ni m' has estimat may en ta vida.

A. DEL F.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Los que asisteixen á las funcions de tots los teatros, menjan encare 'l gall de Nadal. Aquells espectacles posats expressament pera distreure als forasters duran encare, lo qual demostra, ó bé que 'ls forasters no se n' han anat, ó bé que 'ls impressaris tenen buits los rebosts, y agotadas las municions.

Lo Liceo segueix tancat.

Y 'l dipòsit de 20,000 pessetas que vá quedar-se la Junta es de creure que també segueix tancat hermèticament, dintre de la caixa dels propietaris.

L' altre dia á la porta hi vaig veure á un moro que hi havia extés la séva parada: venia boquillas y babutxas. No hi falta més sino que s' acabin de ocupar los dos pórtichs restants, al un s' hi podrian vendre bolados, y al altre micos.

Principal: lo de sempre. Comedias y pessos, desempenyadas ab correcció y ab finura. Al final de las funcions la *Clorinda*.

A copia de veure aquest ball, al últim no he pogut méns de fixarme en un detall, al final del primer quadro, y es; quan lo bailari, per deixar dit que tracta de matarse, 's treu una cartereta y un llápis, mulla la punta y deixa escrit lo recado.

No sé pas, á quina época passa l' acció del ball; pero en aquell temps en que 'ls reys de las cartas prenian forma humana, tinch los mèus motius pera duptar de que hi pogués haver carteras y llapiceros. Llavors,

las cartas per aquest estil s' escribian con sangre de las venas y la punta de un puñal.

Y á propòsit del Principal. ¿Saben que l' impressari es un galan xicot? Figúrinse que á la nit intermedia entre l' últim dia del any 1881 y 'l primer dia del any 1882, vá obsequiar á la companyia, á la premsa y á alguns amichs, ab un àpat de ca 'l Ample.

Sr. Brugada: que per molts anys puga fer semblants obras.

Al Circo res de particular.

En cambi á Romea si: la secció catalana de aquell teatro ha estrenat la producció del Sr. Feliu y Codina (D. Joseph), titulada: *Lo mas perdut*.

La primera impressió que m' ha produhit aquesta obra es favorable, sobre tot per lo que respecta als dos actes primers. En quan á l' últim acte...

Pero no adelantém impresions: tal vegada m' equivoqui, y ab permis de vostés, que com sempre serán amables, me pendré de temps fins á la senmana entrant, á fi d' exposar lo mèu parer clá y catalá.

Per lo tant... hasta la vista.

N. N. N.

L' ENDEMÀ DELS REYS.

¿Qué tal noy? ¿cóm va la cosa?

diu lo pare al bordegás:

¿t' han fet bon regalo 'ls Reys?

—No massa, respon l' infant

ensenyant una panera:

miri aquí, á la vista está;

un trist látigo y un sabre:

veji si 's pot demanar

un regalo més magricias.

—No, vaja, no 'n pots dir mal.

—¿Cóm s' entent? Jo me 'n recordo

de que tots los altres anys

sempre 'm portavan cosetas

més bonicas: l' any passat

me van du un timbal y un casco,

l' altre un cotxe y un caball,

l' altre... vaja, casi sempre

s' han portat molt més en gran

que no pas ara, que sembla

que no tinguin res per dar.

—¿Ay baylet! exclama 'l pare,

mirantlo d' un modo eatran;

al mon tot passa de moda

y 'ls Reys poch á poch se 'n van.

Avans duyan molts cosas,

ara ja no va tant gras;

comi més anys vajan passantne

ménos cosas porta'án,

fins que al últim vindrá un dia

que t' deixarán olvidat,

y dels Reys y 'ls seus regalos

no 'n sentirás més parlar.

—¿Bó! diu lo nen entre llágrimas;

¿Si que estaré ben posat!

Si 'ls Reys me deixan, llavors,

¿cóm ho faré per jugar?

—¿Oh! murmura entre sí 'l pare.

¿Lo qu' es sé ignocent! No sab

que 'ls Reys no son més que uns mitos

y que, sense élls, pot gosar

de lo mateix que gosa ara.

¿Oh ignorancia virginal!

¿quánts absurdos ailments

que 'l temps te de desterrar!

C. GUMÀ.

LA MONEDA DE L' HISTORIA.

ANÉCDOTAS D' HOMES CÉLEBRES.

Un periódich de Paris dona una anécdota retrospectiva sobre Viollet-le-Duc que vá morir fá poch, sent conceller municipal republicá, després de haver sigut un dels familiars més íntims de la cort de Napoleon III.

La Cort se trobava á Compiègne, y una nit se jugava á un joch de saló que consistia en improvisar repentinament una resposta, á una pregunta trela per sort entre molts altres.

L' Emperador tregué la següent:

—¿Cóm s' ha de fer pera distingir la mentida de la veritat?

—Fentlas passar totas dos per la mateixa porta, respongué Napoleon III; la mentida passarà davant.

¿Rara coincidencia! En aquell mateix moment entrava Viollet le Duc, precedint al metje de Cámara.

Ab lo títol de *Recordi della vita íntima de Enrico Heine* ha publicat un libre la princesa de la Roca, ne-boda del célebre poeta.

En ell s' hi troba aquesta anécdota.

Una princesa de Baviera, tenia curiositat de coneixe al célebre escriptor y en certa ocasió vá convidarlo á pendre café ab ella.

—Senyora, respongué Heine: agraheixo moltíssim l' honor que 's digna ferme V. A. R., pero crech del cas advertirli que jo no acostumo á pendre café sino allá mateix hont menjo.

Contan que Napoleon I al rebre un dia una carta del seu sogre, l' emperador d' Austria va exclamar, en un raptó d' indignació:

—¿Valent granuja!

La emperatris estava present, y no entenent bé 'l francés, preguntá al Canciller que volia dir granuja. Lo preguntat respongué:

—Granuja es com si diguessem gran home, gran politich, home agut, llest, espavilat.

Un dia, ausent l' emperador, la séva esposa presidia 'l consell de ministres, y havent demostrat lo Canciller las sévas habilitats políticas, l' emperatris vá dirli:

—Estich molt contenta de vos; sou lo primer granuja de Fransa.

ESQUELLOTS.

Dimars passat, gran dinar per l' inauguració de una idea, que aviat será un' obra, y una obra bona.

Se tracta del ferro-carril de Montserrat, es á dir de un ferro-carril de nou sistema, que aixis com los demés ván á péu plá, aquest s' enfilará montanya amunt com los caragols, pero depressa com un' aguilá.

Res, un nou invent de un alemany, que com tots los paisans de 'n Bismarck, deu ser de la péll del dimoni.

Ja era hora de que ab lo grinyol del orga s' hi barrejés lo xiulet de la locomotora, y ab los núvols de incens, lo fum del vapor.

Los brindis ván ser eloqüents y entusiastas. Calculin que presidia la taula lo *Lo trovador del Montserrat*, qu' en aquesta ocasió ha trobat la presidencia del Concill de Administració, de lo que no podém méns que alegrárnose'n. Francament, més val ell, que un frare.

Vá brindarse perque dalt del Montserrat s' hi edificá un palacio per los inválits del treball.

Vá brindarse perque aquell santuari que conta tants anys de servey, tinga sisquera 'l mateix confort que 'l de Lourdes que 'n conta méns.

Y fins vá haberhi qui vá fer vots perque la locomotora no 's quedi davant del monastir, sino que puji dalt de Sant Jeroni, perque puga dirse:—La religió vá quedarse á mitja montanya; pero la ciencia escala 'l cim més alt.

Y are no duptin ni un moment de que tots aquests desitjos han de cumplirse: hi ha los estudis fets, los capitals á punt y l' autorisació de las Córts en tota regla.

Pelegrins y pelegrinas: are sí que podreu pujar des-calsos la montanya.

S' enten: dintre dels wagons.

Y á l' hivern vos hi posarán *caloríferos*.

Un projecte important.

Se tracta de acabar las obras de la Séu fent la fatxada; pero ningú diu res d' aquella pesseta que per cada casament cobra aquell passamaner del carrer de la Corribia

—¿Las pessetas del passamaner! deya un tranquil. Qui sap ahont paran: totas s' han gastat.

—¿Y en qué poden haverse gastat?

—En fer *borlas*.

Los diners per fer la fatxada sortiran d' un altre puesto.

Tot ho tenen estudiat: aquests diners sortiran dels claustros.

¿No saben vostés que aquells claustros son una mina que ben explotada pot produhir resultats maravellosos?

Si senyors: hi ha á Barcelona homes vanidosos que tenen certa aprensió, cert escrúpul en ser enterrats en lo cementiri entre 'l resto del populatxo.

Ab tal que 'ls tregan d' alli y 'ls coloquin á las capellas dels claustres de la Catedral, quan arribi l' hora de fé 'l viatge, son capassos de fer una deixa considerable.

Pero ben mirat, resulta que las citadas capellas ja están totas ocupadas, per sants de fusta, quadros y altres objectes piadosos.

Hi ha altars de totas las edats, formas, condicions y maneras.

Y 'ls sants y 'ls altars crech jo que tenen un dret preferent sobre 'ls ossos dels richs.

¿No ho creuhen aixis vostés?

Donchs s' equivocan.

Los sants tenen de mudar de casa, y alguns n' hi haurá que anirán á parar al quarto dels mals endresos, per fer lloch á un banquer, ó á algun capitalista, d' aquells de qui diu l' Evangeli:

—Es més fácil qu' entri un camell per lo forat de una agulla de cusi, que no pas un rich per la porta del cel.

Els no entraran per la porta del cel; pero a las capellas de la catedral, ¡oh! d' aixó no 'n duplin. ¡Cóm que ja casi hi son!

Lo clero es aixis: tal com sona, y la gran qüestió es que soni com una dobleta de cinch duros que no siga falsa.

Jo crech que fins son capassos de canonisar a n' en Rotschild y a n' en Girona.

Ja veuen qu' hem fet obras a la fatxada.

Ja se sab: en tractantse de fer milloras en benefici del públich que 'ns favoreix no dihém may que no.

Podrém anar al hospici; pero hi anirém en cotxe.

¡Quina publicació més admirable es la que han impres are últimament los Srs. Montaner y Simon!

¿No l' han vista? Donchs entrin a la botiga de 'n Lopez y 'ls ensenyarán la mostra, y parteixin del principi de que si no s' hi suscriuen, ó no tenen gust ó no tenen la pesseta que val cada senmana.

Per una pesseta no més los hi passarán quatre entregas de quatre obras distintas admirablement impresas e ilustradas: ¡Y quinas obras! La llegenda del Cid, de Zorrilla: una Historia completa de Alemania: uns viatjes per Europa: y un magnífich estudi astronómich de 'n Villamil.

Es dir: lo temps antich, lo temps actual, lo cel, y lo qu' está més amunt encare: la bona poesia.

Y com si aixó no bastés rebrán per la mateixa pesseta una magnífica ilustració artistica plena de admirables grabats y de admirables treballs literaris.

En lo primer número hi ha un dibuix de 'n Fortuny y un altre de 'n Fabrés; y entre las firmas s' hi llegeixen las de Castelar, Echegaray, Selgas y Alarcon.

Finalment corona 'l reparto, una gran lámina al boix, deguda als millors mestres antichs y moderns.

Si ab tot aixó 'ls suscriptors no 'n tenen prou, no seré jo qui 'm posi a editar.

Sembla que a Fransa al últim será aprobada la lley establint lo divorci.

—Cap a Fransa falta gent, deya un amich meu: allá m' aniré a casar.

—Ay, ay ¿perqué?

—Res, noy: pèl gust de divorciarme.

Un extrem (entreteniment de moda).
L' extrem pèl tronera: ¿Saben quin es?
Empenyarse la capa de l' amistat.

LO PITJOR MAL.

No es per mí lo mal pitjó lo no está per fer tabola ser grabat de la verola ni tenir lo sarampió.

Ni 'l tenir mal de caixal, quatre ulls de poll a un sol dit, migranya, fel sobre-eixit, ó un derrame cerebral.

Ve d' aná per forsa a missa, no tenir gota de gana, jeure tota una semana per causa d' una pallissa.

L' estarne ma'alt d' amor, (que 's per mí una ximpleria), agafá una pulmonía, ó patir de mal de cor.

Cap d' eixos es lo més gran; lo que tinch com a pitjó, es, qu' un trist trevallador pateixi... de l' os Bertran.

FRANCESCH COLL.

QUÈNTOS.

Un pare fá reflexions al seu fill, queixantse de que tinga la mà tantforadada.

—Com hi ha mon, si l' entench que 'm pelin. Quan tot lo que jo tinch siga acabat, escolta: ¿de qué farém mànigas?

—Ja ho veig, pare, ja ho veig.

—¡Quina diferencia ab la joventut d' are, vist la del meu temps. Mira, jo vaig venir a Barcelona....

—Ab esclòps; ja m' ho ha contat més de cent vegadas.

—No portant dintre de la butxaca...

—Ja ho sè, dugas pessetas columnarias, m' ho ha dit y redit cent mil cops.

—Donchs are 'l diré una cosa que no te l' havia dit may: totas dugas pessetas columnarias eran falsas.

Una senyora molt aficionada a la poesia vá casarse ab un jove que may havia lograt fer altra cosa que redolins y encare dolents.

Un dia van preguntarli:

—Diga, senyora ¿quins son los poetas que l' hi agradan mes?

—Virgili, Homero, Calderon de la Barca... y 'l meu Quimet.

Entre antigas amigas de colegi:

—¿Es cert que 't casas Elvireta? ¡Ay Senvor! Sembla impossible! Y aixó que semblava que quedant viuda, no tenias consol.

—Qué vols que 't diga, noya! L' ocasió, las circunstancias... y ademés lo meu promés es diputat.

—Y ¿qué te que veure?

—¡Cóm, que t' que veure! ¿No 't recordas que 'l meu pobre difunt vá passarse la vida somiant que 'l elegissen? Es una especie de satisfacció que l' hi dono.

Tots los anys, per la tardor, aixis que 'l temps refresca una mica, lo Sr. Jordi, que a pesar dels seus xexanta anys se manté solter, surt ab la mateixa música.

—¡Ay Senyor! Al llit m' hi glasso. Ja se vè, soch tant fredolich, y ademés los anys hi son. No hi ha més remey, fet y fet hauré de pendre estat.

Al cap de una senmana:

—Y bé, Sr. Jordi, l' hi preguntan, ¿que ja s' ha casat?

—Cá, no, senyor: ho he pensat millor, y mal per mal hi comprat una bona flassada.

Una criada deixa als seus amos de cop y volta, plantantlos en sech.

La mestressa 's queixa amargament.

—Ay, ay, fá la minyona ¿Qué per ventura l' hi déch alguna cosa?

—Me sembla que podias prevenirnos ab alguns dias d' anticipació.

—Si, vaja, m' agrada: ¿pero que no véu vosté mateixa que no podia ferho sense tenir un' altre amo?

Fent un empatronament.

L' empleat:

—¿Vol fer l' obsequi de manifestar quina es la seva professió?

—Home públich.

—¿Y la seva senyora?

Un jove entra en un basar ab l' intenció de comprar-se una capa.

Se 'n proba algunas sense que cap satisfassi 'ls seus desitjos: per últim l' amo del establiment n' hi coloca una sobre las espalltas dihentli:

—Aquesta l' hi cau perfectament.

Lo comprador se posa davant del mirall, dihent:

—Es que voldria una capa que no 'm privés per corre.

—Donchs aquesta.

—A veure.

Y 'l minyó, de un brinco, surt al carrer deixant al pobre sastre ab dos pams de boca oberta.

Un compte que vá presentar un lampista:

Per haver tractat d' adobar un aparato. . . 6 pessetas.

Per haver tractat de mudar los metxeros. . . . . 6 »

Per haver rompent l' aparato. . . . . 20 »

Per haverlo recompost. . . . . 20 »

52 pessetas.

Mirin quins gendres corren avuy en dia.

A un d' ells l' hi preguntavan qué tal l' hi anava ab la sogra, a lo que vá respondre:

—N' estich contentíssim.

—Home, ho celebro: m' havian dit que tenia un geni inaguantable.

—Si bé l' hi tenia; pero fá dos dias que l' havém enterrada.

Una senyora viva de genit:

—Avuy a casa hém tingut saragata.

—¿Y donchs? l' hi pregunta una amiga.

—Cá, una tonteria de res: m' hi cremat y al meu Gustavo l' hi he tirat un candelero entre cap y coll; pero com que no hi veyá de rabia, després l' hi he tirat un rellotje.

—Apretal

—Després hi he agafat l' altra candelero y....

—L' hi has tirat també?

—No; 'l murri s' ha menjat la partida, colocantse davant per davant del mirall del tocador... y francament, m' he delingut per por de trencarlo.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Aquest matí al Hospita l tersa quarta m' hi quedat de haver vist a Pep total únich amich apreciat ¡Ah! Al saberho la Pilar que tanta hu-dos l' hi tenía de segur que ans de mitj dia será dos-tres de pesar.

AGUILETA.

II.

—¿No l' hi ha calmat dos-hu-dos a la Tot, senyora Agnés?
—No: pero lo metje Ambrós ha dit que no será res.

UN TAPÉ Y F. DE T.

ANAGRAMA.

Un dia de molta tot entre un total vaig trobá molt total y me 'l comprá un de tot molt bon xicot.

AGUILETA.

COMBINACIÓ NUMÉRICA.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Omplir los pichs ab números que horisontal, vertical y diagonalment dongan la suma de 28

EX-BOLEA N.º 2.

TRENCA-CLOSCAS.

Sirena.

Ab las lletas d' aquesta paraula formar una sustancia inflamable que produheixen certs arbres.

J. IRNAS.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7 8—Lo que son los que 'ls agrada 'l dols.
- 3 4 8 6 7 4 2—Lo que hi ha a Espanya.
- 8 6 3 4 1 2—Lo que ha sigut tota planta.
- 2 5 4 3 2—Lo que tots tenim.
- 5 4 5 2—Joguina de nena.
- 1 2 3—Fenómeno atmosféric.

F. FIN.

TERS DE PARAULAS.

.....

Horisontal y verticalment: Primera ratlla: nna planta segona ratlla: lo que tenen las casas de pagés; tercera ratlla: nom de persona.

NINOT DE PALLA.

GEROGLIFICH.

D. Maig C
SON
CCCCC

TONI GRICE.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

- 1. XARADA 1.ª—Es-ca-ro-la.
- 2. IDEM 2.ª—Pis-to-la.
- 3. SINONIMIA.—Costa.
- 4. CONVERSA.—Taberna.
- 5. TRENCA-CLOSCAS.—Argentina-Paraguay.
- 6. LOGOGRIFO.—Matilde.
- 7. ROMBO.—

C
C A
C A P
C A N A
C A L L A O
A N A S
P A P
A S
O

- 8. GEROGLIFICH.—Cada casa es un mon.

Diuheu que 'ls reys ne venen
Diu que 'ls reys se 'n van,
Diuhen que portan cosas
Als nens que fan bondat.

Las cosas que al nen maco
De casa la Ciutat
L' hi han dut dintre las botas
Aquí las trobarán.